

פרוטוקול

ישיבת מועצת הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית

שהתקיימה ביום ראשון, ה-7 באוקטובר 2018, בשעה 09:45, במשרדי רשות החדשנות

חברי מועצה משתתפים:

ד"ר עמירם אפלבוים, ראש רשות החדשנות ויו"ר המועצה
מר רועי פישר, משרד הכלכלה והתעשייה
מר עדו נורדן, משרד הכלכלה והתעשייה
גב' שירה גרינברג, אגף תקציבים, משרד האוצר
גב' חגית שני, אגף החשב הכללי, משרד האוצר
גב' ציפי עוזר-ערמון, נציגת ציבור
מר חיים רוסו, נציג ציבור
מר ארז צור, נציג ציבור

משתתפים נוספים:

ח"כ אלי כהן, שר הכלכלה והתעשייה
מר אהרון אהרון, מנכ"ל רשות החדשנות
מר ארי זיגמן, ראש מטה מנכ"ל רשות החדשנות
עו"ד צפיר נוימן, היועץ המשפטי, רשות החדשנות
עו"ד לי קפון דפני, הלשכה המשפטית, רשות החדשנות
מר אורי גבאי, ראש חטיבת אסטרטגיה וכלכלה, רשות החדשנות
מר שי רינסקי, מנכ"ל משרד הכלכלה והתעשייה
מר נחום איצקוביץ, מנהל הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה, משרד הכלכלה והתעשייה
מר יגאל צרפתי, מנהל מינהל אזורי תעשייה, משרד הכלכלה והתעשייה
גב' עופרה לחיאני, הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה, משרד הכלכלה והתעשייה
מר משה בנימין, משרד הכלכלה והתעשייה
גב' יהל זילברברג, משרד הכלכלה והתעשייה
מר מיכאל סולומון, משרד הכלכלה והתעשייה
גב' ליאת יוניניאן, משרד הכלכלה והתעשייה

על סדר היום

1. ישיבת מועצת הרשות בהשתתפות שר הכלכלה והתעשייה

הדיון

1. ישיבת מועצת הרשות בהשתתפות שר הכלכלה והתעשייה

דיון: ד"ר עמירם אפלבוים, ראש רשות החדשנות, הודה לח"כ אלי כהן, שר הכלכלה והתעשייה, על הגעתו לישיבה המשותפת עם חברי מועצת הרשות. לאחר מכן סקר ד"ר אפלבוים את מטרות הליבה של רשות החדשנות - קידום חדשנות, יזמות וטכנולוגיות פורצות דרך כמנוף לצמיחה כלכלית מכלילה ובת קיימא, ובכלל זה: המשך ההובלה הטכנולוגית של תעשיית ההייטק; הגדלת האימפקט הכלכלי של חברות ההייטק; עידוד חדשנות טכנולוגית לחיזוק התחרותיות והפריון; מינוף חדשנות טכנולוגית למענה

על אתגרים לאומיים. עוד ציין כי הן למשרד הכלכלה והתעשייה והן לרשות החדשנות יש אחריות בהובלת מדינת ישראל וקידומה.

מר אהרון אהרון, מנכ"ל רשות החדשנות, סקר את הישגי רשות החדשנות מאז הקמתה המעשית בראשית שנת 2017 ובכלל זה שינוי מודל המענקים, הגדלת התועלת הכלכלית למשק, פתרונות למחסור בהון האנושי בהייטק והמהפכה בקשר של רשות החדשנות עם התעשייה. עוד ציין כי רשות החדשנות היא הגוף היחיד אשר מממן מיזמים בשלבים הראשונים והמסוכנים שלהם, כאשר החל מראשית שנת 2017 ניתן מימון ל-16 מאגדים פורצי דרך בסך של כ-420 מלש"ח, 400 פרויקטים להעברת ידע מהאקדמיה בסך של כ-135 מלש"ח ו-210 חברות מתחילות בסך של כ-400 מלש"ח.

בכל הנוגע לפעילות רשות החדשנות בפריפריה ציין מר אהרון, כי בשנת 2018 צפוי גידול בהיקף התמיכה למיזמים בפריפריה בסך של כ-510 מלש"ח. כמו כן, סקר את פעילות רשות החדשנות בפריפריה בחלוקה לפי תכניות בביצוע, תכניות חדשות ותכניות שמצויות בשלבי התהוות. אשר לתמיכה בפעילות של התעשייה היצרנית ציין כי גם בתחום זה קיים גידול להיקף מענקים צפוי בשנת 2018 בסך של כ-125 מלש"ח. לאחר מכן הוסבר כי רשות החדשנות משקיעה בעתיד הטכנולוגי של ישראל – באמצעות מסלולי ההטבות בזירת תשתיות טכנולוגיות. הטמעת טכנולוגיה עתידית הינה קריטית להמשך מיתוג ישראל כאומת החדשנות. בעבר היו השקעות בסייבר, תחבורה חכמה וננו, כאשר בעקבות ההשקעות הללו, כיום מדובר בתחומים עם חברות פעילות. כמובן שלא ניתן להשיב על השאלה מה יהיה בעתיד, אך רשות החדשנות מעריכה כי התחומים העתידיים יהיו חקלאות מדייקת, רפואה מותאמת אישית וטכנולוגיה קוונטית.

בהמשך ציין כי רשות החדשנות מובילה פתרונות למשבר כוח האדם בהייטק, בין היתר, באמצעות מסלול ההטבה שעוסק בסיירות תכנות אשר נבחרו באמצע שנת 2018. בנוסף, הדגים את המנגנון היעיל של רשות החדשנות ליישום החלטות ממשלה ואת שיתופי הפעולה שלה עם היחידות השונות במשרד הכלכלה והתעשייה. לבסוף, ציין כי תקציב רשות החדשנות אינו תואם את הגידול בתעשייה, כאשר משנת 2001 כמעט ולא חל שינוי בתקציב של רשות החדשנות.

ח"כ אלי כהן, שר הכלכלה והתעשייה, ציין כי רשות החדשנות הינה אחד הגופים החשובים במדינת ישראל, כאשר אחד מתפקידיה הינו שימור היתרון היחסי שיש למדינת ישראל. עם זאת, ישראל אינה ממצה את הפוטנציאל הגלום בה, בין היתר לאור העובדה שמספר המועסקים בהייטק הינו 9%, כאשר נתון זה אינו משתנה. עוד ציין כי רשות החדשנות הינה מנחה לאומית וצריכה לפעול להנחיית גופים שונים במדינה כיצד לפעול ולטפל בנושאים טכנולוגיים שונים. כלומר, אם לרשות החדשנות תהיה אמירה כלשהי, הרי שאמירה זו יכולה להניע לפעולה, ואז הערך של רשות החדשנות הינו משמעותי יותר מהתקציב שלה.

בהמשך סקר נושאים אשר לדעתו על רשות החדשנות לקדם: הגדלת מספר המועסקים בהייטק; השקעה בענפים חדשים, עידוד הפיכת חברות לחברות שלמות ותמיכה בפריפריה. קיימת חשיבות בריכוז הפעילות במהלכים אסטרטגיים. כך לדוגמא, תכנית הפריפריה חשובה ונדרשת התערבות ממשלתית, שכן מרבית החברות פועלות מאזור המרכז. דוגמא להתערבות ממשלתית הינה מרכז הסייבר בעיר באר-שבע

ותרומתה לשינוי תדמייתי ותודעתי ביחס לעיר. בהקשר זה ציין כי כלכלה היא גם אווירה ולכן חשוב לפרסם את הפעילות, שכן מדובר באמצעי למשיכת חברות נוספות.

אשר לתקציב, ציין כי הצגתו יכולה לשמש להשגת תקציב נוסף. עם זאת, לגישת ראש הממשלה עדיפה מעורבות נמוכה של הממשלה. חלופה אחרת הינה האפשרות להסתייע במשרד האוצר ולבקש תקציב נוסף ל"פרויקטים", כדוגמת רפואה דיגיטאלית. לבסוף, הודה שר הכלכלה והתעשייה לחברי מועצת הרשות על עבודתם החשובה.

חברי מועצת הרשות ביקשו להציג מספר סוגיות בפני שר הכלכלה והתעשייה. צוין כי ברמת המקרו הן שר הכלכלה והתעשייה והן חברי המועצה רואים את הדברים באופן דומה. הדברים שאפיינו בעבר את לשכת המדען הראשי היו ענייניות בקבלת החלטות, יסודיות וקשר הדוק עם התעשייה. לרשות החדשנות יש פוטנציאל לפעילות רבה מזו שהייתה ללשכת המדען הראשי, אולם חשוב לשמר את הקיים. בעולם של מדיניות מו"פ, נדרשים זמן ומחשבה מעמיקה לתכנן מסלולי הטבות חדשים, על מנת להגיע ליעדים שמגדירים מראש.

עוד ציינו כי קיים קשר הדוק בין חדשנות לבין העלאת פריון ותחרותיות. העיסוק של רשות החדשנות אינו רק בתעשיית ההייטק עצמה, אלא כלל התעשייה, לרבות שיתופי הפעולה עם משרד הכלכלה והתעשייה ומשרדי ממשלה אחרים. עם זאת, לא הכל צריך להיעשות במסגרת פעילותה של רשות החדשנות. בנוסף, נדרש סיוע של השר לקדם שיתופי פעולה לטובת התעשייה ושיפור הממשקים עם משרדי הממשלה בתחומים כדוגמת רגולציה וכוח אדם, אשר הינם בעלי חשיבות רבה לתעשייה.

בכל הנוגע לתקציב ציינו כי רשות החדשנות מצויה במצוקה תקציבית, שכן התקציב שלה לא גדל משנת 2001. המשמעות היא שקיימת סכנה שחברות הייטק יעתיקו את פעילותן מחוץ לישראל, שכן עלות מהנדסים בחו"ל הינה נמוכה יותר מזו שבישראל, כאשר אף קיים מחסור בארץ. בנוסף, המענקים לחברות הגדולות הולכים וקטנים, כאשר כיום יותר אטרקטיבי להעביר את פעילות הפיתוח לחו"ל. כדי להוביל להשפעה משמעותית נדרשים תקציבים משמעותיים.

מר נחום איצקוביץ, מנהל הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה, ציין כי ישנו שיתוף פעולה פורה בין רשות החדשנות לבין רשות ההשקעות, כאשר המטרה הינה לגשר בין שלב המחקר והפיתוח לשלב הייצור המתקדם. הכוונה היא שבטווח הארוך תהא לכך השפעה על הכלכלה הישראלית.

ח"כ אלי כהן, שר הכלכלה והתעשייה, ציין כי נושא הגופים המוסדיים הינו נושא חשוב ונדרש להתייחס אליו, שכן רמת הסיכון של הגופים הללו בישראל הינה גבוהה מאד. אשר לתקציב, ציין כי הוא מסכים עם מה שנאמר, אולם חשוב לזכור כי בוצעו פעולות נוספות כדוגמת הפחתת מיסים. בהקשר זה הציע לקיים ישיבה ייעודית בנושא התקציב של רשות החדשנות.

ד"ר עמירם אפלבוים
ראש רשות החדשנות

